

20 let ČR v NATO

„Po dva roky jsem jako velvyslanec v Bruselu se svými spolupracovníky glosoval, někdy i doplňoval naše přístupová jednání se zástupci Aliance.

Už jako ministr zahraničí jsem se v prosinci 1997 zúčastnil zasedání Rady NATO, na kterém šestnáct ministrů zahraničí členských států podepsalo tři protokoly, jimiž byla Česká republika, Polsko a Maďarsko přijaty do Severoatlantické aliance s podmínkou, že tento akt bude ratifikován parlamenty členských států. Pro mě byl nezapomenutelný okamžik, když podepisovala americká ministryně zahraničí. Česky mi přitom polohlasně řekla: „Poprvé jsem se zase podepsala jako Korbelová.“ Podepsala se Madeleine Korbel Albright.“

Jaroslav Šedivý
ministr zahraničních věcí
1997 – 1998

„Těší mě, že ČR vstoupila do NATO právě za mého premiérování. Již tehdy jsem řekl, že členství republiky v Alianci je nutné, neboť zabrání zahraničním turistům, aby do země přijížděli v tancích, a nikoli v autobusech.

Od roku 1998 se svět změnil. Severoatlantická aliance však zůstává zárukou míru v Evropě, kotvou naší bezpečnosti a místem, kam přirozeně patříme.“

Miloš Zeman
prezident ČR
a předseda vlády
1998 – 2002

„Vstup České republiky do NATO jsem podepsal jako ministr zahraničí ČR spolu s mými kolegy Jánosem Martonyim a Bronisławem Geremkem z Maďarska a Polska 12. 3. 1999 v knihovně Harry Trumana v Kansas City, kde jsme předali ratifikační listiny Madeleine Albrightové. Vnímal jsem svůj podpis jako první krok k naplnění polistopadových zahraničních cílů, tj. členství v NATO a v EU, v organizacích, které nám zajistí bezpečnost a prosperitu. Byl jsem přesvědčen, že díky NATO se ČR nestane obětí vojenské agrese, ale dodal jsem, že považuji za „žádoucí, aby případné bezpečnostní mise pod vedením NATO vycházely z mandátu Rady bezpečnosti OSN nebo OBSE“. Termín „žádoucí“ neznamená nutné a nezpochybňuje naše spojenecké závazky.“

Jan Kavan
ministr zahraničních věcí
1998 – 2002

20 let ČR v NATO

„Vstup České republiky do Severoatlantické aliance byl velmi důležitým politickým rozhodnutím, které ovlivní životy mnoha budoucích generací a znamená poprvé v historii zajištění bezpečnosti našeho státu, svobody a demokracie. Byl to jeden z nejvýznamnějších dnů v mém životě.“

Vladimír Vetchý
ministr obrany

1998 – 2001

„Máme na to zvládnout svoji roli v NATO. K Alianci není - a dnes ani nemůže být - žádná alternativa.“

Cyril Svoboda
ministr zahraničních věcí
2002 – 2006

„Přijetí naší republiky do NATO je po mém soudu největším diplomatickým a zahraničně-politickým úspěchem naší republiky za posledních

99 let. Překonává ho jen úspěch T. G. Masaryka a E. Beneše, kteří před sto lety prosadili mezinárodní uznání našeho novodobého státu. NATO nám dalo lepší bezpečnostní garance než společenství, o které se opírala první republika. Také proto se i dvacet let po našem vstupu těšíme v naší zemi ze života v míru, svobodě a prosperitě. Myslím si ale, že si toho dostatečně nevážíme. Ani NATO, ani naše bezpečnost nejsou nějakou na věky danou samozřejmostí. Můžeme o ně přijít, když se o ně nebudeme starat s náležitým odhodláním a péčí řádného hospodáře.“

Alexandr Vondra
ministr zahraničních věcí
2006 – 2007
ministr obrany
2010 – 2012

„Byl to opravdu veliký úspěch, když jsme před 20 lety vstoupili do společenství NATO, které ručí za naši bezpečnost. Byla to výborná práce našich diplomatů a ministra zahraničí, ale rovněž zde hrála roli autorita Václava Havla. Vzpomínám vděčně na pomocnou ruku ministryně zahraničí USA paní Madeleine Albrightové, která byla v té době opravdu významná a nezapomenutelná. Mimo bezpečnostních otázek, o kterých píšou lidé v tomto oboru činní, bych rád připomněl jednu věc. A to je prudký vzestup investic v České republice. Peníze jsou největší zbabělec na světě. Mizí, když situace není bezpečná. V okamžiku, kdy jsme jako členové NATO byli chápáni jako bezpečná země, investice prudce stouply. Za pozoruhodný hospodářský vzestup v posledních 20 letech tedy vděčíme členství v NATO.“

Karel Schwarzenberg
ministr zahraničních věcí
2007 – 2009
2010 – 2013

Vstup ČR do NATO 1999

001

Po konci studené války a rozpuštění Varšavské smlouvy bylo jedním z hlavních cílů zahraniční politiky České republiky stát se součástí euroatlantických bezpečnostních struktur, především pak plnoprávným členem NATO. Na cestě ke členství Česká republika prošla aliančním programem Partnerství pro mír a 12. března 1999 vstoupila mezi prvními zeměmi z bývalého východního bloku spolu s Polskem a Maďarskem do NATO. Střední Evropa se poprvé v dějinách začlenila do transatlantického bezpečnostního systému, který je zárukou míru, prosperity a stability.

Hlavním důvodem vstupu České republiky do NATO bylo zajistit vnější bezpečnost země a pevně se zakotvit v hodnotovém okruhu demokratického světa. Díky členství v NATO se Česká republika stala pevnou součástí nejsilnější politicko-vojenské organizace světa. Vstup ČR do NATO lze bezpochyby zařadit mezi první úspěchy české zahraniční politiky po roce 1989.

002

003

- 001 - Prezident Václav Havel podepisuje 26. února 1999 listiny o přistoupení České republiky k NATO.
- 002 - Předseda vlády Václav Klaus podepisuje v březnu 1994 přistoupení České republiky k programu Partnerství pro mír.
- 003 - Česká republika se poprvé v roce 1999 na Summitu NATO ve Washingtonu účastní jako plnohodnotný člen.

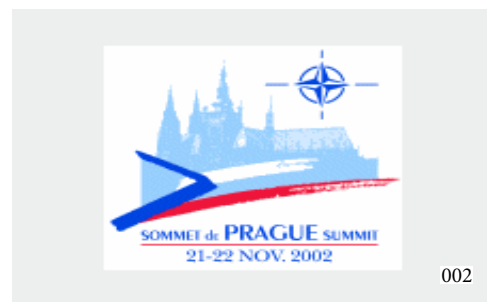

Summit NATO v Praze 2002

001

Summit NATO je vrcholným zasedáním nejvyšších představitelů států a vlád zemí Severoatlantické aliance. Na summitech spojenci přijímají politicko-bezpečnostní rozhodnutí a schvalují zásadní dokumenty, kterými určují směřování NATO na další roky. Rozhodování v NATO je založeno na jednomyslné shodě – konsensu.

Estonsko, Lotyšsko, Litva, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko). Summit tak napomohl integrovat bývalé země Varšavské smlouvy do struktur NATO, zabránil vytvoření mocenského vakua ve střední a východní Evropě a přispěl k politicko-bezpečnostní stabilitě v tomto regionu.

002

V listopadu 2002 se summit NATO konal v Praze, poprvé v nové členské zemi NATO. Pražský summit odstartoval celkovou transformaci NATO po 11. září 2001. Potvrdil a prohloubil roli NATO v boji proti terorismu a zahájil proces adaptace na novou bezpečnostní situaci především s ohledem na zlepšení vojenských schopností Aliance.

Významným úspěchem pražského summitu bylo i posílení vztahů s aliančními partnery a potvrzení dalšího rozšiřování NATO: dalších sedm kandidátských zemí ze střední a východní Evropy obdrželo pozvání ke vstupu do Aliance (Bulharsko,

003

- 001 - Rozhodování v NATO je konsenzuální
- 002 - Logo summitu NATO v Praze
- 003 - Vrcholné setkání představitelů států a vlád zemí NATO v Praze

Příspěvek ČR do aliančních misí/operací

Zdroje hlavních současných bezpečnostních hrozeb jsou sice za hranicemi NATO, ale mohou se rychle šířit i na její území. To se týká například terorismu či šíření zbraní hromadného ničení. Z tohoto důvodu NATO operuje také mimo smluvní území. Po konci studené války stála otázka o relevanci NATO takto:

„go out of area or out of business“.

Česká republika se od svého vstupu do NATO účastní řady spojeneckých projektů, vojenských operací a misí, které slouží k zajištění bezpečnosti a stability v euro-atlantickém prostoru i mimo něj. První zahraniční operací, do které se Česká republika zapojila jako člen NATO, byly Mezinárodní mírové síly KFOR na území Kosova. Česká republika se zapojila a zapojuje i do dalších aliančních misí a operací. Naši vojáci a civilní pracovníci působí v Afghánistánu, Iráku, Pobaltí nebo Středozezním moři.

- 001 - Čeští vojáci na misi v Afghánistánu
- 002 - Čeští letci stráží vzdušný prostor na Islandu
- 003 - Čeští vojáci na misi v Afghánistánu

Členství v Alianci

001

Základními úkoly NATO jsou kolektivní obrana, kooperativní bezpečnost a zvládnání krizí. Z členství v NATO pro Českou republiku plynou četné výhody i závazky. Podle klíčového článku 5 Washingtonské smlouvy bude případný útok proti jakékoli zemi NATO považován za útok proti všem. Schopnost Aliance zaručit společnou věrohodnou obranu každému svému členovi, a to proti jakémukoliv napadení, je základní výhodou členství.

Dalšími výhodami členství v NATO je např. zapojení do systému protivzdušné obrany, spojeneckých konzultací, sdílení informací (včetně zpravodajství), účast v aliančním obranném plánování, možnost spolurozhodovat konsenzuálně o klíčových bezpečnostních otázkách či možnost specializace na určité obranné schopnosti. ČR se např. specializuje na obranu proti chemickým a biologickým zbraním a na oblast letectví či zdravotnictví.

- 001 - Čeští vojáci na misi KFOR v Kosovu
- 002 - Vojenská polní nemocnice
- 003 - Čeští vojáci na misi KFOR v Kosovu

Dny NATO v Ostravě & Dny Vzdušných sil AČR

001

Dny NATO v Ostravě & Dny Vzdušných sil AČR jsou největší bezpečnostní přehlídkou v Evropě. Mottem akce je „Naše bezpečnost není samozřejmost a bez bezpečnosti není prosperita“. Hlavním cílem prezentovat široké veřejnosti co nejpestřejší škálu prostředků, kterými disponuje Česká republika a její spojenci na poli zajišťování bezpečnosti.

Akce je řazena do „klubu prestižních evropských show“ a veřejnost měla, má a vždy bude mít na tuto akci bezplatný vstup.

Hlavní program, který se odehrává na Letišti Leoše Janáčka Ostrava v Moravskoslezském kraji, se skládá z prezentace těžké vojenské, policejní i záchranářské techniky, dynamických ukázek výcviku speciálních jednotek, leteckých ukázek a prezentace výzbroje, výstroje a vybavení útvarů.

Nikde jinde přitom není možné na jediném místě shlédnout špičkové umění a techniku nejenom vojáků,

hasičů a policistů, ale také celníků, vězeňské služby, městské policie a dalších elitních útvarů. Každým rokem se snaží organizátoři návštěvníkům akce nabídnout něco výjimečného. Součástí akce v rámci doprovodného programu jsou však také besedy, filmové projekce a semináře.

Jde o nejnavštěvovanější dvoudenní rodinnou akci v České republice, ale nikoliv jen show s atraktivním programem. Představuje významnou platformou pro vysvětlování důležitých bezpečnostních témat s ojedinělou příležitostí pro připomenutí si našich bohatých tradic.

A také významnou společenskou událost, na níž se setkávají zástupci privátní komerční sféry s představiteli státní správy a samosprávy, vrcholným managementem účastníků a partnerů akce, s významnými hosty z politické, podnikatelské, vědecké, kulturní, společenské či sportovní oblasti.

- 001 - Americký strategický bombardér B-52H Stratofortress v roce 2012
- 002 - Britská parašutistická skupina Falcons v roce 2016
- 003 - Generál Zdeněk Škarvada, druhoválečný stíhací pilot ve službách RAF, přivítal na mošnovském letišti v roce 2006 poprvé legendární britskou skupinu Red Arrows. Královské letectvo tehdy tehdy vyslalo 21 letounů různých typů a tradovala se legenda, že na poradě na vedení RAF v londýnském Whitehallu týden před akcí padla otázka: „Kde máme tento týden v zahraničí naše letouny?“ Odpověď zněla: „V Afghánistánu, Iráku a v Ostravě.“
- 004 - Premiéra amerického strategického bombardéru B-1B Lancer v roce 2016

Historie. Z malé akce uprostřed města

001

Dny NATO v Ostravě oslavily osmnáctiny. Z lokální akcičky uprostřed města, kam se zastavili lidé cestou z práce, vyrostly v jednu z největších armádně-bezpečnostních akcí v Evropě. Staly se fenoménem a přestávají být pouhou show.

V roce 2001 se na výstaviště Černá louka přímo v centru Ostravy v páteční odpoledne snášeli z vrtulníku výsadkáři. Diváci měli tehdy „po šichtě“ možnost vidět na travnatém palouku a v jeho okolí speciální armádní a záchrannou techniku, výstroj a výzbroj zvláštních a průzkumných jednotek, vybavení policie, likvidaci požáru auta i zásah protiteroristického komanda nebo vyhledávání drog. Přišlo jich 10 tisíc.

O rok později o poznání nabitější program sledovalo už o 5 tisíc lidí více. Mělo to své kouzlo do té doby nevídaného. Program začínal ve tři odpoledne, končil v šest.

Pak se Den NATO od roku 2003 přestěhoval na ostravské letiště v Mošnově, aby se rok od roku postupně proměňoval a bobtnal přes první letecké ukázky zahraničních účastníků a odvážnější akce na zemi v unikátní Dny NATO v Ostravě a Dny Vzdušných sil AČR. Stal se největších akcí svého druhu v Evropě s více jak dvousettisícovou návštěvností, o které specializované magazíny píší, že „obstojí i ve srovnání s klasickými airshow“ včetně pomyslné světové jedničky Air Tattoo v britském Fairfordu.

Kromě diváků, kteří chtějí sledovat akce ve vzduchu a na zemi, do Ostravy míří i stovky speciálních hostů. Diplomaty, představitelé národních armád a NATO, bezpečnostní experti, politici a také výrobci a obchodníci. Ostrava se pomalu stává fórem pro obranný průmysl a navazující odvětví. Ostravský víkend si řada firem vybírá i pro světové premiéry své techniky a uzavření kontraktů.

002

003

004

- 001 - Ukázka hašení požárů na úplně prvním Dni NATO v centru Ostravy v roce 2001
- 002 - První ročník po přesunu na mošnovské letiště v 2003 umožnil předvést v akci i těžkou techniku
- 003 - Letecký pohled na Den NATO v roce 2005
- 004 - Historicky první Den NATO v Ostravě na výstavišti Černá louka v centru města

Show na nebi

001

Přes sto letounů a typy jejich určení by každoročně poskládaly dohromady docela slušně vyzbrojené letectvo. Od bombardérů, stíhaček a bitevníků přes průzkumné stroje, cvičná letadla a letouny pro elektronický boj až po transportní stroje nebo létající tankery. Včetně některých opravdových unikátů, které se na veřejnosti v Evropě příliš často neukazují. Ať už jde o izraelské letectvo nebo aerobatickou skupinu Saudi Hawks.

Letové ukázky vždy patří k největším lákadlům. Dobré je však vědět, že jen ve střední Evropě jsou čtyři velikostí srovnatelné akce, ale pouze ta v Ostravě se nekoná na vojenské letecké základně. To představuje v mnoha ohledech řadu překážek včetně respektování běžného civilního provozu na letišti. V září přitom dobíhá turistická sezona a právě o víkendů odlétá a přilétá řada charterových letů z dovolených v Egyptě či Bulharsku, které akce nesmí nijak ovlivnit.

- 001 - Návrat britských legend Red Arrows v roce 2012
- 002 - Vystoupení skupiny Turkish Stars v roce 2011
- 003 - Unikátní průlet švédské konstrukční školy v roce 2015
- 004 - Ukázka nizozemského stroje F-16 patřila řadu let mezi vrcholy, tento snímek je z roku 2013
- 005 - Evropská premiéra konvetoplánu CV-22B Osprey 2014
- 006 - Jedinečná účast strojů F-15D Baz izraelského letectva v roce 2011

001

Úspěch stojí prakticky stále na několika stejných principech. Tím hlavním je ukázat co nejširší spektrum armádních, bezpečnostních a záchranných složek. Nikde jinde není k vidění vedle nejmodernější armádní techniky včetně letounů také to nejlepší, co má k dispozici policie, protiteroristické jednotky, hasiči, záchranáři, celníci, vězeňská služba a další složky.

002

003

Právě tak široké spektrum činí akci unikátní. A v posledních letech se tím inspirovali i organizátoři do té doby tradičně ryze leteckých show různě po Evropě, kteří do svých programů zařazují jednotky pozemní i nevojenské.

004

Tím druhým základním pilířem je pak bezplatný vstup. Podle původní ideje organizátorů, totiž návštěvníci nesmí platit za to, co se pořizuje z jejich daní. Lidé mají nárok vidět, co vojáci i spojenci, záchranáři, policisté, hasiči umí, jak jsou vybaveni.

005

- 001 - Takzvaná velká statika. Obří transportní stroj An-124 Ruslan v obležení diváků v roce 2013
- 002 - Speciální protiteroristická jednotka FCSST jordánské armády složená z žen (2015)
- 003 - Akce komanda české a polské policie proti únoscům autobusu v roce 2009
- 004 - Tanky T-72M4CZ pálí před diváky (2009)
- 005 - Ukázka zásahové jednotky německé Celní správy proti ozbrojeným pašerákům v roce 2013

Osmičkové výročí

001

Jubilejní osmnáctý ročník připomněl 100 let od založení Československa. Rozsáhlý prostor tak byl věnován i historické vojenské technice. Rekordní účast USA v roli speciální partnerské země pak důraznila dlouholetou spolupráci.

Unikátní průřez stoletím Československa a především jeho letectva nabídl průlet formace 16 různých typů historických i současných letounů za tónů Smetanovy Vltavy. Pietním uctěním památky všech obětí válečných konfliktů uplynulého století země bylo shození 200 tisíc symbolických vlčích máků z letounu Bronco.

002

003

Uspořádání akce, jež se v posledních letech těší dvousettisícové návštěvnosti si žádá nasazení stovek lidí, jejichž bezpečnou cestu i pobyt není možné zajistit bez účasti složek integrovaného záchranného systému. Hlavními organizátory jsou Jagello 2000, Generální štáb Armády České republiky, Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje a Letiště Leoše Janáčka Ostrava.

004

005

006

- 001 - Výroční Dny NATO v Ostravě navštívilo 220 tisíc diváků. USA jako speciální partnerský stát ukázaly mimo jiné také transportní stroj C-17 Globemaster.
- 002 - Vysadkáři ze 102. průzkumného praporu
- 003 - Velká statika v obležení diváků
- 004 - Letoun OV-10 Bronco shazoval statisíce symbolických kvítků vlčích máků
- 005 - Americký obrněnec M2 Bradley
- 006 - Elitní pilot Ivo Kardoš v kokpitu stroje JAS-39 Gripen zvítězil v soutěži o nejlepší letovou ukázkou

- Výstava: 20 let České republiky v NATO
- Autoři: Odbor bezpečnostní politiky, Odbor veřejné diplomacie a Stálá delegace ČR při NATO MZV ČR ve spolupráci s Jagello 2000
- Fotografie: archiv Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ministerstva obrany ČR, NATO a České strany sociálně demokratické, Lubomír Světnička
- Grafický design: Odbor služeb MZV ČR

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

